

Registruota daugiau susirgimų vėjaraupiais

2019-12-16

Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro (ULAC) duomenimis, per dešimt šių metų mėnesių registruota virš 16 tūkst. (16 517 atv.) susirgimų vėjaraupiais ir tai 706 atvejais daugiau nei pernai per visus metus (15 812 atv.).

Pasak ULAC Imunoprofilaktikos skyriaus specialistų, tikėtina, kad sergančiųjų skaičius dar augs, nes sergamumo vėjaraupiais pakilimai stebimi šaltuoju metų periodu (lapkričio – gegužės mėn.). Šiuo laikotarpiu žmonės daugiau laiko praleidžia uždaroje patalpoje, kur yra glaudesni kontaktai, mažiau vėdinamos patalpos, todėl susidaro palankios sąlygos infekcijos plitimui, o vaikų kolektyvuose – dažnas vėjaraupių plitimas protrūkiais.

Vėjaraupiai yra viena užkrečiamiausių infekcinių ligų, o imlumas šiai infekcijai yra visuotinas. Tai reiškia, kad susidūrus su virusu, neturintiems imuniteto, tikimybė, kad susirgs vėjaraupiais siekia iki 90 procentų. Vienintelis vėjaraupių infekcijos šaltinis – vėjaraupiais sergantis žmogus, kuris gali užkrėsti kitus pirmas dvi dienas iki bėrimų ir penkias dienas, atsiradus bėrimams. Didžiausias sergamumas vėjaraupiais stebimas tarp 2–6 metų vaikų.

Vėjaraupiai – tai ūmi virusinė liga, sukeliama viruso (*varicellazoster*), pasireiškianti karščiavimu, pūsleliniu odos ir gleivinių bėrimu. Persirgus vėjaraupiais, virusas lieka žmogaus organizme slaptuoju fazėje, o jam aktyvavusis (dažniausiai sulaukus 50 m.) išsivysto juostinė pūslelinė. Virusas, sukeliantis vėjaraupius, yra itin lakus, neilgai išsilaiko aplinkoje. Jis jautrus ultravioletiniams spinduliams, lauke greitai žūva, todėl dažniausiai užsikrečiama tik uždaroje patalpoje per oro lašelius, sergančiajam kosint, čiaudint ar kalbant. Virusas nevėdinamoje patalpoje (ore) gali išlikti virulentiškas keletą valandų.

Vienintelė specifinė vėjaraupių profilaktikos priemonė – skiepai, kurie pasižymi dideliu efektyvumu. Šiuo metu Lietuvoje nuo vėjaraupių skiepijamosi savo lėšomis ir besiskiepijančių pastaraisiais metais daugėja. Nacionalinėje imunoprofilaktikos programoje numatyta svarstyti skiepijimo nuo vėjaraupių įtraukimą į Vaikų profilaktinių skiepijimų kalendorių. Vakcina galima skiepyti vaikus nuo 9 mėnesių amžiaus ir suaugusius. Tiek vaikams, tiek suaugusiems rekomenduojamos 2 vakcinų dozės, mažiausiai 4 savaičių intervalu.

Nuo vėjaraupių rekomenduojama pasiskiepyti:

- visiems anksčiau nesirgusiems vaikams, vyresniems nei 9 mėn. (ypač lankantiems darželius bei mokyklas ar sergantiems lėtinėmis ligomis, taip pat tiems, kurių imunitetas yra nusilpęs); dažniausiai vėjaraupių vakcina rekomenduojama skiepyti kartu su tymų, epideminio parotito, raudonukės (MMR) vakcina. Vaikams ir suaugusiems rekomenduojamos dvi vakcinų dozės;
- suaugusiems, kurie slaugo ligonius ir nėra sirgę vėjaraupiais bei kitus, turinčius didelę kontakto su šia infekcija riziką (darželio personalui, moterims, planuojančioms nėštumą, tėvams, besiruošiantiems leisti vaiką į darželį, medicinos darbuotojams);
- asmenims, kurių imuninė sistema nusilpusi (užsikrėtusiems ŽIV infekcija, sergantiems lėtinėmis plaučių, kraujo, onkologinėmis ligomis, vartojantiems steroidinius hormonus, imuninę sistemą slopinančius vaistus).

Daugiau informacijos apie vėjaraupius galima rasti Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro – [ULAC interneto svetainėje](#).

Sveikatos priežiūros specialistė V. Gustienė